XLV. évf. Mercurea-Ciuc—Csíkszereda, 1933 junius 25 26 szám

Laptulajdonos: Özv. VÁKÁR LAJOSNÉ.
Felelős szerkesztő: ŐSZEGH VIKTOR.
Kiadóhivatal: Vákár könyv- és papirkereskedése Csíkszeredán, hová a hirdetések árai és előfizetési díjak előre küldendők.
Egyes szám ára Lei 8.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASAGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Előfizetési ár:
Egész évre Lei 160.—
Félévre „ 80.—
Negyedévre . . . „ 40.—
Külföldre egy évre „ 440.—
Hirdetési díjak a legolcsóbban számittatnak.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Nyilttéri közlemények díja soronkint Lei 25.—
Megjelenik minden vasárnap

Főgimnáziumunk évzáró ünnepe.

Kivonulás Csiksomlyóra

A róm. kath. főgimnázium junius hó 21-én, szerdán délelőtt tartotta záróünnepét. Az idén egy okos, helyes gondolatot valósitottak meg. Ápolni akarván a szép multtal való mély kapcsolatokat es áldozni a mult nemes hagyományainak, a hosszu boru után végre ránk köszöntő napfényes juniusi reggelen a kongregáció zászlója alatt az ifjuság és a tanári kar kivonult a székelység kegyhelyére, Csiksomlyóra, hol az intézet bölcsője ringott, s ahol több századon át nevelkedett a csiki székely ifjuság az ősi hitben és a tudományokban. A *jelen* meglátogatta a *multat*, hogy töltekezzék meg uj életáramokkal abból a *kimerithetetlen energia forrásból*, amely ott buzog mindig a székelység számára a csodatévő Szent Szüz lábánál. Eljött a *gyermek a szülőhöz, hogy annak jóságos arcából biztató, bátoritó melegség áradjon fiatalon megtépett szivébe.* Eljött az ősök példájából tanulni: hinni, bizni, remélni, derüs ifjui szemmel bátran előrenézni, az örvények és forgatagok közepette most és később is emberül, férfiasan megállani. Erre intette az ifjuságot Lászlo Ignácz hittanár is, ki tüzes lelkes beszédében arra buzditotta őket, kivált a távozó abszolvenseket, hogy mindvégig *hűek maradjanak a Szüzanyához. Ez a hűség boldogulásuknak, egyéni és nemzeti fennmaradásuknak a legbiztosabb záloga.* Az ifjuság könnyes szemmel vett bucsut Máriától s a Te Deum-os mise végeztével visszatért a főgimnáziumba.

A tornacsarnokban.

Maga a záróünnepély a szülők és érdeklődők jelenlétében a tornateremben folyt le. Kezdődött a román király-himnusz müvészi, hatásos eléneklésével. Azután következtek azok a kötött és szabad énekdarabok, melyeket az ifjuság a sajnosan elmaradt segesvári dalosversenyre tanult volt meg; ezekből a legfinomabb összhang áradt, a szengő, daloló lélek kelleme hatotta át valamennyit. Igaz gyönyörüséget szereztek a hallgatóságnak, mely örömmel tapsolta meg őket. A szép siker titka a vezető kezében van: az intézet ének- és zenetanárát, *Sarkadi mestert*, már ismerjük; ő valóban érti a mesterségét. De nemcsak, hanem igazi müvésze hivatásának. Isig-vérig müvészi készségekkel megáldott lelek, született karmester a javából, aki valami könnyed bravurral tudja vinni magával az éneklő ifju társaságot.

Papp János, az intézet agilis igazgatója, aki e nehéz időkben mindenre kiterjedő gonddal, a legmagasabb szempontoktól irányitva veszi az intézetet, beszámoló beszédében visszatekintett az év nevezetesebb mozzanataira. Az intézetet az év folyamán többször meglátogatta az erdélyi katholikusok főpásztora, az ifjuság jóságos atyai barátja, Majláth püspök: legutóbb pedig, junius hó 14 én, Gusti vallás- és közoktatásügyi miniszter tüntette ki látogatásával, aki a tapasztalatokon teljes megelégedésének adott kifejezést.

Az igazgató beszáró gondolatalban különösen hangsulyozta, hogy az a derék, melyen vallásos szellem és lelkület, amelyről az ifjuság az iskolában oly sokszor bizonyságot tett, áradjon ki belőle odahaza a családra és társadalomra egyaránt, hogy a lemondás, csüggedés, közömbösség, sőt ellenséges magatartás mai eszeveszett világában hadd induljon meg, bontakozzék ki éppen az ifjuság *tisztultabb, ideálisabb, apostoli lelkéből* a jobb, szebb idők hajnala.

Az intézetből végleg kilépő ifjakat kérte, hogy hűek legyenek utolsó lehelletig azokhoz a nemes eszmékhez, magasztos erkölcsi elvekhez, amelyeket az iskola hét éven át lelkükbe vésni igyekezett; öriszék meg hálájukat és szeretetüket az *alma-mater*-rel szemben. A többieket buzditotta, hogy a nagyvakációt okosan felhasználva, azzal a derüs, ruganmas, tiszta testtel és lélekkel térjenek az uj tanévben vissza, amilyennel most az intézet elbocsátotta.

Végül felolvasta azon nemesszivü alapitóknak és adományozóknak a nevét, akik az ifjuságot segélyben, vagy jutalomban részesitették s akiknek az intézet nevében leghálásabb köszönetét nyilvánitotta.

Azután az osztályfőnökök közölték a tanulók előmenetelére és magaviseletére vonatkozó adatokat s kiosztották a könyv- és pénzjutalmakat. A beiratkozott 210 tanulóból kimaradt 2, elbiráltak 208-at. Sikerrel végzett 163, ismétel 12, javító vizsgára utasitottak 33 at. A tanulmányi és magaviseleti általános eredmény *jó*. Az V. osztályba való felvételi vizsgát (az u. n. examen de admitere) junius hó 14—19. napjain tartották. Jelentkezett a szeredaiakból 20, a kézdivásárhelyiekből 9, régi 2, összesen 31, átment 22, a többi szeptemberben javithat.

Az idén az ismert leromlott gazdasági viszonyok miatt a jutalmazásra kevés pénz állott rendelkezésre, de a segélyezés összege még magasabb volt, mint az előző években. Nem emlitve a tan- és fentartói díjkedvezmények elég tekintélyes összegét, különösen az internátus jól gazdálkodó igazgatósága és az erdélyi egyházmegyei tanács vezetősége támogatta hathatósan az arra érdemes tanulókat. A státus 49 ezer lejt adott e célból, az internátus pedig 27 tanulónak adott teljes vagy részleges ellátási-díj engedményt 75000 lei összegben. A Véndiák-alap, minthogy pénzei nem kamatoztak, az idén csak 2 ezer lejt tudott adni jutalmazásra. Mégis alig volt egyetlen szegény diák, jó magaviseletü és jó előmenetelü ifju, aki ne részesült volna valamelyes segélyben, könyv, vagy pénzjutalomban. Az intézet a kiáltó nyomor közepette is valóban gazdagon adott az ő szegénységéből. És a beszámolóból s a jelentésekből mindenki láthatta, hogy az intézet feladata magaslatán áll. Aki elfogultan, tárgyilagos szemmel nézi annak életét, kénytelen megállapitani, hogy annak falai között minden önző és önzetlen sovinizmustól ment nemes munka akarja formálni a rája bizott ifju lelleket, beléjük vésni a hármas nagy római principiumot: Deum timere, honestum vivere, suum cuique tribuere Istent imádni, becsületesen élni, embertársainkat szeretni s e földnek, ahová a Gondviselés állitott derék, megbizható, munkás polgárai lenni.

Aki gyermekét ilyen szellemben akarja vezetni, ami pedig egyedül jelenti az igazabb, mélyebb, jobb és több életet — az nyugodtan hozhatja ide őt minden vallási és nemzeti külömbség nélkül. Visszakapja az intézettől azt — felékesitve a legfőbb gazdasággal: litteris et pietate — tudománnyal és jámborsággal.

Ami pedig minket csiki székelyeket illet, legyen végre mindenki világos tudatában annak, hogy milyen értékes nagy kincse az intézet e városnak, a csiki székelységnek, az egész keserü sorsu magyarságnak; és töltsön el örömmel mindenkit az a tény, hogy most is vannak ragyogó szemü és ragyogó szellemü kicsi székely diákok, akik egyszerü kunyhók egyszerü köréből indultak el nagy utjukra. Vezesse ez a fölemelő tény a legegyszerübb székely szülőt is arra a gondolatra, hogy hozza ide nyiladozó lelkü gyermekét s tanu'ja meg, hogy az érte hozott legnagyobb áldozat sem sok. Mert minden lehangoló és csüggedésre késztető jelenség dacára is kitartó küzdelmünk végül is el fogja hozni az időt, amikor a többségi nép is belátja, hogy nekünk, viharvert, tragikus sorsu, kisebb számu népeknek is jogunk van a munkás, értékes polgárokat megilleto, emberhez méltó élethez esen az ősi földön.

Tudnivalók a jövő tanévre.

Beirási kérések, az összes osztályokba (I—VII), valamint bárminemü vizsgára szóló kérések benyujtandók az igazgatói irodában 1933 augusztus hó 31-ig. Az első osztályba lépők jól teszik, ha már most jelentkeznek és benyujtják kérésüket (az igazgatói irodába van kérésminta, azt ott ki kell tölteni s ellátni 11 L + 1 L. repülőbélyeggel) A kéréshez melléklendők: 1. Állami szül, anyakönyvi kivonat, 2. keresztlevél, 3. a tanfelügyelőségtől láttamozott el. isk. bizonyitvány (*Certificat de clasa s nem* adeverinta), 4 ujraoltási bizonyitvány, 5. állampolgárságí bivonyitvány.

Javító és egyéb vizsgák szeptember hó 1-én kezdődnek. — A szemináriumba lehet jelentkezni a nyár folyamán. Bevonulás ideje szeptember hó 14-én.

Veni-Sancte s a tanév megnyitása szeptember hó 15-én; 16-án a rendes előadások megkezdése. Ha eltérő rendelkezések jönnének a tanügyi hatóságoktól, azokat idejében közölni fogja az igazgatóság a helyi lapokban.

Aki bővebb tájékozást akar, forduljon a főgimnázium és a szeminárium igazgatóságához, akár szóban, akár irásban, mindketten készséggel állnak rendelkezésre.

A. V.

A Magyar Párt udvarhelymegyei nagygyülése.

A nyomoruságnak, a gazdasági és erkölcsi megpróbáltatásoknak évei éljük. Különösen a romániai kisebbségi magyar nép kerül percről-percre nehezebb helyzetbe.

Nem csoda, ha a politikai küzdelem rádobja magát erre az áldatlan körülményre és mindegyre megpróbálja szétszakitani a magyar tömegek összetartását.

Nem a véletlen dolga az, hogy a Magyar Párt junius hó 19 én Székelyudvarhelyen, az ottani tagozatával nagygyülést tartott. Szükség volt erre. A szüllesztő törekvések az utóbbi időben éppen Udvarhely vármegye magyarságát kezdték ki. Ott lépett fel legvesszedelmesebben az a hadjárat, amelynek célja és kimondott iránya derékba törni az itt élő magyarságnak egyetlen harci fegyverét: az összetartásnak egységét.

Jó világ jár ma azokra, akik képesek fajuk küzdelmével szembe fordulni, akik meg tudják tagadni neveléseüket, a belső alaphangot és saját érvényesülésükért csatlósul tudnak szegődni bármilyen szászló alá.

Könnyü a dolga eseknek, mert az épitő harcos munkát nem ismerik. — Egyetlen feladatuk a lelkek massziagolása, a felelőtlen kritika gyakorlása, az elégedetlenség szitása s a nagyszáju hangadás.

Mi könnyebb, mint ez. Van-e ma hálásabb és könnyebb szerep mint összebolonditani, felszaklatni az emberi együttélést. Lehet-e biztosabban felszinen maradni, mint a demagogiával, a lelkekben élő nyugtalanság élesésével és szélhámoskodással.

Nehéz ma a közéleti szereplésben eredményes, produktiv munkát végezni, de annál hálásabb orditó hiénának lenni egy nemzettöredék vonagló testén.

Egyre többen akadnak, akik élére szöknek azoknak az adottságoknak, amelyek a nehéz megélhetés gondjai között a lelkek békétlenségén teremnek. Napról-napra tünnek fel ismeretlen nagyságok, akik nem tudják tovább nésni a magyar nép szenvedéseit, nincsenek megelégedve a küzdelemnek azzal a gerincével, amelyet eddig a Magyar Párt képviselt.

Nem irok arról, hogy az adott körülmények között, az itteni politikai rendszerek között ki tudhat egyebet elérni, mint amit a Magyar Párt küzdelme 15 év alatt megtartott vagy elvesztett. Elfogadhatjuk és nyugodt lelkiismerettel igazol ez országban minden politikai történés, hogy azokkal a fegyverekkel szemben, amikkel itt meg kell küzdeni, azzal semmiféle más, ma itt fellépő magyarkodás, népmentés vagy őszinte elgondolás sem tudott volna kisebbségi eredményt vagy más feljavitó gazdasági életet teremteni.

De mert a magyar párti küzdelemnek egyik névtelen szemlélője, tudok arról, hogy a gyakori képviselőválasztásokon szám számra akadnak a népükért „aggódó" magyarok, akik egyik a másikát verik le egy-egy „biztos" helyen való jelöltetésért; mert láttam ilyen természetü felkinálkozó leveleket, tehát minden időre megcsömörölve alakul ki bennem az a kételkedő hang, hogy az ellenzékieskedő, magyar egységet bontó törekvéseknek, népünk sorsáért aggódó becsületes lelkület mellett, nem-e éppen a „mellőzés" miatti megbántódás a mozgatója.

Örökre megmarad bennem ez a gyanu, amikor a Magyar Párt küzdelmének és egységének felboritására irányuló kezdeményezésekről hallok.

És joggal, mert akikben a szerénytelenség olyan mértékü, hogy nem ismeri el a rátermettségnek az arravalóságnak természetes kiválasztását, aki nem akarja meglátni azt, hogy nem nemzetkisebbségi jogok érvényesitését, de távol minden nemzeti élettől, szerencsétlen apró embereknek igazságos jogait sem lehet tető alá juttatni a többségi nemzet elzárkózottsága és bizalmatlansága miatt, akkor itt az őszinte jó szándék kétségessé válik.

Az udvarhelyi magyar nép junius 19-én imposáns módon megmutatta, hogy egységes szivvel áll a Magyar Párt küzdelme mellett. S ez igy is kell legyen. Egy kisebbségi nemzetnek addig adatott élet, amig a testvéri szeretetben együttesen tud harcolni.

Ott a Magyar Párt. Ennek a szellemnek letéteményese és minden tehetségnek, a fajáért küzdő akarásnak befogadója. De Uraim, 10—15 képviselői mandátumot minden „felfrissités", „fiatalok előre", „több demokráciát", „elhatárosóbb aktivitást" sürgető harci zaj mellett sem lehet több szás előre törő tehetségnek biztositani.

Julius hó 2-án a Magyar Párt marosvásárhelyi nagygyülésén is meg kell nyilatkozni a magyar egységnek ezen álláspont mellett és le kell számolnia azokkal, akik az utóbbi időben egyre elérkezettebbnek látják az időt, a magyar nyomoruságot arra, hogy elinduljanak az egység-bontás utjain.

*

A Magyar Párt udvarhelymegyei tagozatának junius 18 iki nagygyülése iránt az egész megyéből hatalmas érdeklődés nyilvánult meg. Megjelentek azon Dr. Bethlen György országos párteinök, dr. Willer József, dr. Gyárfás Elemér, Laár Ferenc a magyar parlamenti csoport tagjai. Az imposáns gyülés lelkes hangulatban hallgatta végig a magyar képviselők beszámolóit.

Ismét eltolódik az erdélyi hadirokkantak ügyének rendezése.

Tizenöt esztendős sérelem. Egy idős Nagy-Romániával. Minden, külföld előtt az egyenlőségünk tárgyában tett állitással szemben cáfoló valóság az, amit ebben az országban képesek elkövetni éppen a világháboru szerencsétlen áldozataival az erdélyi, bukovinai hadirokkantakkal szemben.

Hiába van alkotmánytörvény, amely az ország minden polgára részére egyenlőséget biztosit. A kormányok egyszerüen nem törődnek vele. És még a rokkant ügy körül sem hajlandók igazságot szolgáltatni.

Több ezer rokkant számára irjuk meg ismét ezeket a felvilágositó sorokat. De tudni kell réla az

egész közvéleménynek. Ismét a legkörmönfontabb rossznindulattal igyekeznek elgáncsolni azokat a megszavazott törvényeket, amelyeket az erdélyi hadirokkantak 15 éves sürgetésére megszavazott a román törvényhozás.

Az erdélyi, bukovinai hadirokkantak 15 éve hétszer—nyolcszor kevesebb nyugdíjat kapnak, mint regáti bajtársaik. 1932 évi október hó 10-én kihirdetetett a Monitorul Oficial-ban a legénységi rokkantak nyugdíját egységesitő törvény és 1933 évi május 9 én a tiszti rokkantak nyugdíj egységesitésének törvénye.

A háborus csonkák nyomorult tömegei örömmel vették tudomásul, hogy végre annyi megalázatás, annyi bukaresti kálváriajárás, audenciázás és könyörgés után sikerült elintézni másfélévtizedes sérelmüket.

1933 évi junius hó 8-án az erdélyi és bukovinai rokkant tisztek gyülést tartottak Bukarestben. Hálásan emlékeztek azon mindenkinek, akinek része volt abban az idegölő küzdelemben, amely a rokkantak ügyét végre megoldáshoz juttatta. Egyben küldöttségileg keresték fel a nyugdíjpénztár elnökségét, hogy a törvények végrehajtása iránt jóindulatát kérjék.

Nagyobb pofonosapást még törvényben bizó emberek nem kaptak, mint ezen alkalommal. A nyugdíjpénztár egyszerüen közölte a rokkantakkal, hogy a megszavazott törvény életbeléptetésével foglalkozott a nyugdíjpénztár végrehajtó tanácsa. Azokat nem találja elég világosoknak s igy mindaddig nem hajthatja végre, amig a törvényhozás világosabb szövegezésben nem tisztázza azt, hogy kire vonatkozik a törvény.

Kegyetlen, minden jó érzést felháborító álláspont ez, amelyet a rokkantak elképzelhetetlen elkeseredéssel vettek tudomásul. Azonnal Vajda miniszterelnökhöz rohantak. Utóvégre erdélyi ember, Ő talán meg fogja érteni ezt a méltánytalan és emberek tovább kinzására szolgáló furcsa törvény magyarázatát. Vajda miniszterelnök akkor nem fogadta a küldöttséget és utóbb junius 25-re adott kihallgatást.

Junius 25-én tehát kezdődik előlről az a gyilkos küzdelem, amelyet 15 éve folytatnak azoknak a kivégzésére, akik egykor rokkantságuk árán megmenekültek a harcterek borzalmaiból.

A hálás utókornak mindenképpen diszére válik az az embertelen lelkület, amelyel képes a háborus rokkantak ügyét ennyire költségvetési tehernek beállitani. Nem lovagias, nem emberies az a bánásmód, ahogyan elgáncsolni igyekeznek szerencsétlen, rokkant embereknek, legszentebb jogait.

Nagyot vét a hazája ellen is az, aki nem akarja elismerni, megbecsülni a férfias áldozatkészségnek és kötelességteljesitésnek azt a példáját, amit a hadirokkantság képvisel. Azok a generációk, amelyek látják a háborus áldozatnak ilyen módon való megcsufolását és meghurcolását azoknak a véleményük lesujtó lesz a vértáldozó kötelességekről.

Egyébként Bukarestben 1933 évi junius hó 8 án megalakult az Erdély, Bánát és Bukovinai hadirokkantak szövetsége. Bármilyen rosszindulattal szemben tovább visszi a harcot. Jogainkat nem adjuk fel. Tovább küzdünk és akármilyen nevetségesnek is látszik még mindig hiszünk abban, hogy kell találtassék ebben az országban végül is egy ember, aki megérti a csatolt területek hadirokkantjaival szemben elkövetett másfélévtizedes embertelenséget és égbekiáltó igazságtalanságot.

Nem akarunk senkit elkeseriteni. De az erdélyi rokkantaknak mindenképpen számolni kell azzal, hogy ügyüket mérhetetlen rosszindulattal kezelik. O vannak, amilyent elképzelni sem tudnak azok, akik ez ügyben nem tevékenykedtek.

Zenés vecsernye

volt folyó évi junius hó 18-án délután a Ferenc-rendiek csiksomlyói kegytemplomában. Csikszeredából is nagyon sokan jöttek el erre a vecsernyére ugy, hogy a nagy templom padsorai teljesen megteltek érdeklődő közönséggel. A zenés vecsernyét tulajdonkép Sarkadi Elek, főgimnáziumunk jeles ének- és zenetanára rendezte, a csikszeredai dal- és zenegyesület zenekarának és a helybeli róm. kath. főgimnázium ifjusági énekkarának közreműködésével. A dirigens természetesen Sarkadi volt, aki rövid idő alatt ezuttal is egy kedves kis dolgot produkált. Az orgonán Jakab Lajos Ferenc-rendi növendék játszott, ügyes preludiummal vezetvén be a programot. Az ifju szerzetes oly feltünő tehetségre valló ügyességgel kezeli a hatalmas és komplikált szerkezetü orgonát, hogy tovább képesztetése, müvészi fogások elsajátithatása végett, fölötte kivánatos dolog volna. A zenekar és orgona együttesében egy kisebb Beethowen kompoziciót hallottunk, nagyon ügyes összetanulásban, ahol feltünt az orgona fegyelmezett kihasználása. Az énekkar, zenekari kisérettel Beethowen „*Isten dicsőségé*"-t mutatta be, szép sikerrel, majd az énekkar „*Mária — Isten temploma*" kezdetü szép közismert énekkel zárta a müsort. Külön emlékezünk meg ugyancsak a program keretében Rácz Gergely végzett főgimnáziumi tanuló által előadott „*Ave Maria*" számról. A fiatal ember széles registerben mozgó kellemes tenor hanganyaga általános feltünést keltett. Nagyon könnyedén intonal. Hangja tisztán csengő s ha a kiejtést és dinamikai fogásokat továbbképzés által elsajátithatná — nagy és szép jövő várna reá.

A zenés vecsernyét a szokásos egyházi szertartás fejezte be.

Kivánatos volna, hogy hasonló széppel és jóval Sarkadi mester máskor is örvendeztetne meg. Szivesen ott lesszünk. Kilo.

KÜLÖNFÉLÉK.

Felhivás előfizetőinkhez.

A „Csiki Lapok" előfizetőit tisztelettel arra kérjük a félév eltelével, hogy hátrálékaikat rendezni sziveskedjenek. Lapunk egyetlen fenntartási eszközét az előfizetési dijak adják. A mai viszonyok között lapunk előállitását lehetetlen biztositani, ha az előfizetőink nem teljesitik kötelességüket. Kérjük tehát szives megértő jóindulatukat sok nehézséggel küzdő lapunkkal szemben, hogy tovább vihessük a helyi magyar ujságbetü munkáját.

— *Tusnádi Élthes Gyula dr. kitüntetése. Hirt adtunk már a jogtudományok kiváló munkásának, tusnádi Élthes Gyula dr.-nak, a kihágási tanács büntetőbirójának, a budapesti Pázmány Péter tudomany-egyetem jogi karán az alaki és az anyagi kihágási szak tárgyköréből egyetemi magán-tanárrá történt kineveréséről. E kitüntetéshez csatlakozik most az a hirünk, hogy a kiváló jogtudóst, Élthes Gyula dr.-t kormányfőtanácsossá nevezték ki. A magyarországi napilapok bővebben méltatják e kitüntetést, mi azonban helyszüke miatt csak röviden számolhatunk be.*

— *A Xántus kápolnai ünnepség junius 25 én vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik. Autóbusz-járat reggel 6, 7, 8 és 9 órakor a Dürr-féle üzlettől. Viteldij személyenként 15 lej.*

— **A gyergyólfalvi bombamerénylet ügyét a Semmitőszék** folyó évi junius hó 21-én tárgyalta. A Semmitőszék junius 28-án hirdet itéletet.

— **A csikszeredai kösbirtokosságnál** folyó évi junius hó 24-én tartotta meg a Szövetkezeti Hivatal ellenőrző szerve a hivatalos inspekcióját.

— **Doktorrá avatás.** Kolozsy Lászlót, a kolozsvári jogi fakultásán jogi doktorrá avatták.

— **A csikszeredai róm. kath. főgimnázium növendekei az érettségin.** Junius hó 25 én kezdődnek meg egész Erdély területén az érettségi vizsgák. A helybeli róm. kath. főgimnázium VII-ik osztályt végzett növendékei a brassói Mesota liceumban összetülő bizottság előtt állanak érettségire. Az idei érettségire a gimnáziumunkból 35 ön jelentkeztetek, a veterán érettségizőkkel együtt.

— **Kreyza ezredes kulturelőadása a Hősök emlékezetéről.** Az Astra kulturelőadásainak sorozatában Kreyza ezredes, a helyőrség parancsnoka julius hó 1-én délután 4 órakor, a Vigadó nagytermében előadást tart a mai társadalom és a Hősök emlékezete cimen. Az előadás tárgya megállást parancsol az élet küzdelmeiben vakon rohanó és ideálokat nem ismerő embernek. Ma, amikor kiveszett ebből az önző világból a világháborus áldozatnak és férfias kötelességteljesitésnek elismerő megbecsülése, amikor minden nép életében előtörnek a vértáldozó idők konjukturáján nagyranőtt demagógok, akkor különös fontossága van annak a kultusznak, amely a Hősök tiszteletét a mai társadalom alappillérének építi ki Kreyza ezredes, a minden kultur megmozdulásunk iránt érdeklődő, magasabb gondolkozásu ember jólismerőse városunk társadalmának. Amit ő mondhat a Hősök tiszteletéről, azt tudjuk, hogy a megértő, emelkedett és őszinte lelkület megnyilatkozása. Hallgassuk meg szivesen előadását, amelyre a rendezőség ezuton is meghivja városunk közönségét.

— **Kitüntetés.** Néhai dr. tusnádi Élthes Zoltán 21 éves Csaba nevü fia, a vivó-csapat versenyben szerepelt, mint egyetemi hallgató. Mint legfiatalabb küzdő ezüst és bronz érmet nyert.

— **Eljegyzés.** Kajtsa Nadika Csikkozmás és Perneczky Károly Esztergom, róm. kath. ell. ig. tanitó, jegyesek. Minden külön értesités helyett.

— **Fehér Imre és Fekete Rózsi** a helybeli mükedvelő gyerekekkel 1933 junius hó 25-én délután 1/27 órai kezdettel, Csikszeredában, a kösbirtokosság székházában előadják a „Tündérke" cimü regényes operettet.

— **A hadirokkantak kösmunka alól mentesek.** A községeinkből több panasz érkezik, hogy a rokkantakat közmunkára kötelezik. Felhivjuk a községi elöljáróságokat, hogy az I. O. V. törvény szerint a rokkantak a közmunka alól fel vannak mentve.

— **Kolping Egylet** május hó 28 ára Csögödfürdőre birdetett majálisát az abnormis időjárás miatt megtartható nem volt. Legutóbbi értekezleten hozott határozata szerint az elhalasztott nyári mulatságot ugyancsak táncccal egybekötve, de kibővitett programmszámokkal, a jelzett fürdő területén julius hó 9 én rendezi meg. Remélli a rendezőség, hogy a kitüzött napon kedvező lesz az idő s igy a következő hétre (julius hó 16) való elhalasztásra nem kényszerül. A kibővitett müsort teljes egészében jövő számunkban hozni fogjuk.

— **Munkaadók figyelmébe.** Az 1933 évi julius hó 1-ével életbelépett uj társadalombiztositási törvény értelmében a régi bérfizetési jegyzékek nem használhatók. A végrehajtási utasitásnak megfelelően egy kibővitett lista de plata került forgalomba, melynek hátlapján 17 pontból álló kitöltési magyarázat van. Beszerezhető a **Vákár**-könyvkereskedésben, Csikszeredában.

A „CSIKI LAPOK" TÁRCÁJA.

Miért nem lehet Retesz Dénes kommunista?

Dénes gazda félrészegen bandukolt haza a felszegi uton. A két deci tenyőviz parafodrokba tolult észmentes koponyájába, melynek bubjáról a kalap rég felvette az Eiffeltorony állását. Lábait a kis gyermek filozofiájával szedegette s a járástudományból csak azt nem feledte el, hogy a lábakat egymás elé kell rakni. Igy lépései valami menésjelleget kölcsönöznek neki. Akkorákat tappogott, mintha egy magasabb lépcsőfokra irányitott léptei mind az alattavalóra estek volna. Hanem, hogy a józan ember magatartásából mi se hiányozzon, egy autónyomba állott s abból a föld szörnyü vonzóereje dacára sem zökkent ki.

Igy jutott el cserepes Józsiékig. Józsi, a falu politikusa, ott könyököl tornáca uccára néző részén, s megelégedett ábrázattal szemlélte ázott szomszédja szerény törekvéseit.

— Mire való ez a nagy sietség, Dénös szomszéd, hájszen a nap csak most vette a direkciót a Sarkó felé? — tréfálkozott Józsi.

— Icigtől, felelt a gazda, megsem gondolva, hogy más gondolkozási mód is van az övén kivül, mely ugyancsak kereste az összefüggést Icig korcsmája és furcsa állapota között.

— Azt látom — kapott bele Józsi a beszéd fonalába. — Hanem ha igy kerül az asszon itélőszéke elé, hát kevés biztatót jósolhatok.

— Eh, az áldóját, erre nem es számitottam! — nyugtalankodék Dénes gazda, akinek hátán felesége emlitése müködésbe hozta az idegrendszert.

— Hát én se azét mondom, hogy a füle mellett füttyé változzék, hanem hogy egy kicsit rendözöttebb állapotba kerüljék haza, mert hanem az arca váltóvá alakul az asszon aláirásától.

— Hát hogy a világ sorja, Józsi — kezdé a szót a gazda, Józsi gyenge oldalára tapintva.

— Hej — kapott a szóba Józsi, nehogy másra terelődjön a beszéd — bizon rossz lábon áll szegén. Éppeg most olvasom az ujságból, hogy Titueszcsu a Sóvjetoroszországgal nem tutta megkötni az orosz—román megnemtámadási szerződést.

— Hát abból következik-e valami? dugta bele Dénes gazda az érdeklődés orrát.

— Rejáuk magyarokra semmi rossz se jöhet, hanem a rományokra. S osztán, ha kitör a háboru, a komunyizmus elárassza Romániát, s akkor nekünk, próletároknak esmeut csak jó jöhet. Met akkor a komunyizmus szabad kezet nyer, müködésbe léphetünk münk es. — Ezután aztán több ur nem lesz, hanem minden vagyon közkézen forog s nem parancsolhat akkor senki senkinek. — Egészen beletüzesedett a kommunista érzelmü Józsi. Hanem ez a lelkesedés átragadt szomszédjára is, akit főképpen az ragadott meg, hogy mindenki egyenlőjoggal rendelkezik s nem dirigálnak az emberek egymásnak.

— Emmá beszéd — böké szavakba érzelmeit. De szegényről csakhamar leszedte az örömmázt a következő gondolata.

— No, mét szontyorodék e, mint egy leveli béka? Tán nem füllik a foga hezza? — tudakolta Józsi a kedélyváltozás okát.

— Az enyim, a füllik, hanem a Terézsié? — vélekedett a semmi államformához nem hasonlitó papucskormány alatt nyögő gazda.

— Mit? Hát egyszerüen rája tukmálja ezt a nyugalommal adózó komunyizmust. Előbb szép szerivel s ha igy nem, hát rekcumbaszedéssel. Utaján es embör maga vajmi a szösz. Eréjjességgel ké fellépni az ijjen harpiák ellen.

A jótanácsot Józsi megadta anélkül, hogy meggondolta volna, hogy ebben a küldetésben Dénes bának még az ujjabütykit sem vállalná el. Hanem szavai nem maradtak hatás nélkül. A gazda önérzetességét annyira felkeltették, hogy Józsi nem tudta tovább tartóztatni. A kapuban Józsi szerencsét kivánt a gazdának s mintán az befurdált az uccarkon, sóhajtott utána: szegén tatár!

Terézsi néni azalatt lázason várta az urát. Hisz munka idején, pláne szombaton annyi ideig időzzön egy ember a felesége tudta nélkül, ez már mégis csak több a kelleténél. Igy fogta fel legalább is Terézsiném.

— No, várj csak vén csoroszja! — monologizált magában ökigyelme. Hátha még előre tudta volna, miféle megmérgezett szellemmel megrakódottan jő, hát eddig felforditotta volna az egész házat, az ötvenen tulhaladt, de nyelvét eredeti fiatalsággal kezelő házi asszony. Éppen a tésztát gyurta az estéli gombóchoz, mikor erőteljes, fölényt elárulló lépésekkel jön a gyanutlan gazda fel a tornác lépcsőin. Terézsi ném nyugodtságot erőltetett magára, mintha észre sem venné a belépőt s várta, hogy az magától kezdje meg az önvádolást

— Jó estét asszon! — köszön a gazda illemtudóan, noha a szürkületnek még a nyoma is alig látszott. Terézsi ném hallgatott. A gazda azonban fel sem vette a felesége hallgatását, hisz vannak neki bogarai. Jobb azokat nem bolygatni. Levetette felső ujjasát s leült a feleségétől kissé távolabb egy székre, mert lábai a Néhai névből a kezdő betü alakját felvették. Fejét kezeibe dugva, ujjainak szabálytalan repedésein keresztül ravaszul figyelte az asszonyt, miközben szavakat keresett, amikkel feleségét a tárgyra vezesse. Ámde Terézsi ném sem tudta megőrizni azt a nemtörődömséget, amit férje megérkezésekor szinlelt s nyugtalanul kacsintgatott relytélyes férjére, várva, hogy az szót kezdjen, amire ő is megindithassa az eldugott folyamot. Nem is kellett sokáig várnia, mert most az egyszer Ádám kapta az ördögtől az almát. A gazda megkezdte mondókáját te „asszon!" bevezetéssel. Terézsi ném a bosszantott medve dörmögésével adta tudtára, hogy jöhet a többi.

— Mi morogsz Terézsi? — erőltette a nagy hangot a gazda, miközben a hiányzó „t" egy pipa alakjában az ugyarai közé dugta. Erre aztán kitört a zivatar. Dénösbá felhőszakadást vélt a feje felett, mikor a felesége a sorvasztó nyavalyák valamennyi fajtájával árasztotta el a családtán még élő s elhalt tagjait, fel a hetvenhetedik ükapáig. Ez a rokonsági lista ilyen szavak között való elrecitálása dühbe hozta a gazdát. De mikor az asszony a kösnáli sas

— **A juniusi nyugdíjakra hitel még nem érkezett lapunk sártáig.** A pénzügyigazgatóság naponként várja a fizetési utalványt s azt valószinü jövő hét elején megkapja, amely esetben a nyugdíjasokat a községi elöljáróságok utján azonnal értesíti.

— **Nagyszabásu János-nap junius 25 én a Hellwig fürdőn.** Csikszereda jelesebb nyári „Jánosai" ugy határoztak, hogy az idén együttesen tartanak János-napot junius 25-én, a csikszeredai fürdő megnyitása napján. Kötelezőleg kimondották, hogy ott kell legyen minden társaságban Forgó János. Az esetnek érdekességet ad az a körülmény, hogy a Jánosok veteránja gyöngysorba foglalva bemutatja társai és saját életéből a szórakoztató részleteket. Minden Jánosnak joga van hozzájuk méltó vendégeket vinni, kik között a Péterek és Palik előnyben részesülnek.

— **Ezer székely leanyok fogják az évben** Sarlós-Boldogasszony napját ujra jelentős szép ünneppé avatni. Ez a kedves, a nyár pompájától övezett Mária-ünnep régebben is az ifjuságé volt. Az akkor még csíksomlyói főgimnáziumjnövendékeinek Mária-társulati tagjai ezen a napon tettek a kegytemplomban hüséget a székelyek Boldogasszonyának. Tiszta ajkkal, bátor szivvel csendült a fogadalmi ima a székely ifjak ajkáról, melyben magasbatörő tiszta székely életutak igéretét, Szüz Mária lobogójának mocsoktalan megőrzésének igérete szárnyalt. Ezer székely leányaink az ősi viselet tisztességében Máriához jönnek hitet tenni, a multnak megbecsüléséről, a jövőnek munkába szen telődött építéséről. Élő virágkoszoruba, kezet kézbe fogva, dalos ajkuk ősi ritmusára táncot lejtenek, majd festői csoportokban, jelenetekben mutatják be népi életük szines, eredeti és érdekesebb mozzanatait. Igy Kászon: a fonót, Csikszentmárton: menyasszonyi bemondót, Csiktaplocza: a Virágos kalácsos lakodalmi menetet, Csíksomlyó: népballadát jelenit meg, Csikszereda előképe: „Falu végén kurta korcsma". Szavaló kórus. Az ünnepség fényét és diszét Majláth Gusztáv Erdély püspökének jelenléte adja, aki a délelőtti szent misét celebrálja. P. Trefán Leonard főatya tartja az ünnepi beszédet. A d. e. folyamán az ezer székely leányok szinpomás körmenete Csikszereda város uccáin is végig fog vonulni.

— **Községi jegyző urak figyelmébe** *Inspekcinós jegyzőkönyv* nyomtatvány, valamint a községi alkalmazottak fizetésének szükséges *Stat de plata* és *Contul de gestiune* (Költségvetési füzetek) az uj törvény rendelkezéseinek megfelelően elkészültek és kaphatók a Vákár-üzletben, Csikszeredában.

— **Halalozások.** Imreh Elek fakaresbedő munkás életének 51-ik évében junius hó 17 én elhalt Csikkarczfalván. Temetése 19-én dé'után volt, impozáns részvéttel.

Fridl Dénes birokos 63 éves korában, folyó hó 17-én elhunyt Csikszentléleken.

Domokos Ödön birtokos életének 29-ik évében folyó hó 22 én meghalt Csiktaplocán. Temetése junius 24-én volt, melyen ugy Taplocza, mint Somlyó községek lakossai részérő nagyszámban vettek részt.

— **Verekedés.** Vizi András és János Lajos madéfalvi legények junius hó 19 én az uccán összeverekedtek. A csendőrőrjárat gyorsan a helyszinen termett és szétválasztotta a verekedőket. Erre a két ellenfél összefogott, neki esett a csendőröknek és le akarták fegyveresni. A csendőrség a legényeket átadta az ügyészségnek, ahol hatóság elleni erőszak miatt megindi'ották az eljárást.

— **Lopás.** Benes Miklós csomafalvi lakóshoz betört Ferencz János remetei gazda, ahonnan 600 lejt és egy zekét lopott.

---

méltóságteljes szárnycsattogását utánozta, egybe félelemmé változott a dühe. Szótlanul huzta a székecskéjét a sarokba, fedezetül a kályhát hagyván, hogy az esetleges bombázás kárt ne okozzon becses személyében. Itt pipázgatott csendesen, mig a felesége enyhébb hangon nem tudakozódott a gazda előbbi mondanivalója után.

— No igen! ugrott fel örömében a gazda. — Hát ugy áll a dolog asszon, hogy ugyes nemsokára itt lesznek a komunyisták s nekünk hogy készen kapjanak, meg ké valósiccsuk a kommunizmust.

— Hát a mi a fityfene? — politizált az asszony.

— Az egy alkotmányos életmód, hol ezután a férfi az egyedüli ur a házban, akinek a felesége hüséget ké esküggyön. No ezt neköd elengedöm. Külömben a házból es kilódithassa, ha neki tetszik — fejtette ki a saját szája ize szerint a gazda a Józsi szomszédtól hallott igéket.

— Mit-e? Kérdezett utána az apszolutisztikus érzelmü Terézsi, mintha nem jól értette volna. A gazda képe kérdőjelé alakult. Nem tudta, mit csináljon ijedtében, Ha ujra elmondja, a másik perben már nem tudja fiu-e, vagy leány. Ha pedig nem, a lelkét fogja kirázni az uralmára féltékeny asszonyság. Azért Pilátusi elszántsággal csak annyit mondott „Amit mondtam megmondtam."

No ezt ugyan kár volt, mert több szava nem is volt a hajótörött Leninnek. Az asszony karjánál fogva ugy kilöditotta... „Lássa el a marhákat" cim alatt, hogy a lába a két méteres repülés után csak a tornácban talált szilárd talajt.

— Ide a lábát bé ne tegye, mig azt a bolond gombát ki nem veti a fejéből! — kiáltotta utána Terézsi az istáló felé baktató gazdának. De ő hamar megvigasztalta magát. A szégyent hamar elfeledte kedvelt állatai között. Ott, köztük, a jámbor állatok között látta megvalósulni az igazi kommunizmust, hol disznó, tehén, ökör, ló — mily fáintos egyetértésben élnek minden esküttétel nélkül. Csak azon a gyászos tényen szomorodott el, hogy csak egy: az asszonyi állat tesz különbséget s zavarja meg azt a harmónikus rendet.

F. M.

— **A csikszeredai hadkiegészitő parancsnokság tudomására hozza azon 934. és régebbi korosztálybeli ifjaknak, akik tanulmányi szabadságot óhajtanak, hogy kérvényeiket a hadkiegészitőhöz legkésőbb folyó év augusztus 15 ig adják be, mert ezen idő után a fölöttes katonai hatóságokhoz a kérvények nem terjeszthetők elő. Szükségesek a következő iratok:** Szabályszerüen felbélyegzett kérvény; Declaratia Model A és B; adóbizonylat a hadmentességi adó befizetésérő; az egyetem beiratkozási bizonyitványa; látogatási bizonyitvány román nyelvre leforditva és hitelesitve azok részéről, akik külföldön végzik tanulmányaikat, azon ifjak, kik most először kérnek tanulmányi szabadságot, mellékelni kötelesek a születési és állampolgársági bizonyitványt is. A tanulmányi szabadság iránti kérés letételének határideje folyó év augusztus 15, az iratok benyujtásáé pedig október 15. A csiki hadkiegészitő parancsnoka: Kreysa, ezredes.

— **A Dalosszövetség pályázata.** A Romániai Magyar Dalosszövetség pályázatot hirdet a „Dr. Inczédy Jokeman Ödön vándordij" versenymüvére. Ez a mü kizárólag földmives dalárdák számára alkalmas férfi- és vegyeskarra átirt eredeti magyar népdalegyveleg lehet. Tehát nem valamely szerző által komponált dallamok, hanem valódi népdalok irandók át ugy férfi, mint vegyeskarra. A pályanyertes müvet az 1934 évben tartandó V. országos versenyen fogják a földmives dalárdák előadni. A dalok száma négynél több nem lehet. A hangterjedelemnél ügyeljen a szerző a földmives dalárdáknál támasztható igényekre. A pályázat dija 2000 lei. A pályázat beadásának határideje 1933 szeptember 15. A pályázat — titkos lévén — jeligés levéllel nyujtandó be erre a cimre: Romániai Magyar Dalosszövetség, Cluj, ref. kollégium.

— **A cserkesz csapatok fogadalomtétele.** Junius hó 18-án ünnepélyes keretek között tettek fogadalmat a csikszeredai róm. kath. főgimnázium és Petru-Rares liceum cserkészei. A Vigadó termében rendkivül nagyszámu közönség jelenlétében szentelték meg a zászlókat és Kreysa ezredes bevette a cserkészfogadalmat, ugy a csapatoktól, mint a parancsnokságtól. Az ünnepségen jelen volt városunk szine-java, ami azt is jelenti, hogy közönségünk tökéletesen ismeri azokat az értékeket, amelyet a cserkészet jelent az ifjuság nevelése terén.

— **A Dobreanu villagyujtogatás ügye a törvényszék előtt** A csikszeredai törvényszék Dr. Jakab Sándor — Zbarcea tanácsa folyó évi junius hó 19, 20. és 21-én tárgyalta Dr. Dobreanu gyergyószentmiklósi közjegyző villájának gyujtogatási perét. Amint emlékezetes 1932 évi november hó 13 án meggyult Dr. Dobreau közjegyző villája és az berendezésével együtt földig égett. — A tüzesetből rövidesen bünügy lett, amelynek vádirata vádat emelt Dobreanu közjegyző, Silberstein Imré biztositási tisztviselő ellen biztositási csalás és gyujtogatásra való felbujtás miatt mig Lindorf János a gyujtogatás végrehajtásával védolva áll a törvényszék előtt. A három napon át tartó tárgyalás során sok tanut hallgatott ki a törvényszék, amelynek második napján több terhelő tanu visszavonta terhelő vallomását. A vádat Mihuta ügyész képviselte. A perbeszédek során Dr. Otetea Valér rámutatott arra, hogy semmi bizonyitéka nincs a vádnak. A törvényszék az itélet kihirdetését junius 27-re halasztotta el.

— **A kézdivásárhelyi volt csikszeredai róm. kath. tanitóképző képesitő vizsgai a legszebb eredménnyel zárultak.** A vizsgákon Badeleanu közoktatásügyi felügyelő és Lázár István szaktanár állami kiküldöttek voltak jelen. A 41 jelentkező közül 36 tanitójelöltnek sikerült a képesitő vizsgája.

— **Uj helyi rendelet készül a nyugdij kifizetésekre.** A csikszeredai pénzügyigazgatóság ujabb rendelkezést készit elő, amely a juliusi nyugdij kifizetéseknél lépne életbe. A lényege az, hogy ezután a nyugdijakat minden perceptia székhelyén fizetnék a csiki részeken is. A tervvel kapcsolatosan több oldalról érkezett hozzánk észrevételezés, hogy hivjuk fel a Pénzügyigazgató ur figyelmét, miszerint nem kivánatos ez a változtatás. A csíksomlyói nyugdijas miért legyen Csiktaploczához; a csikszentkirályi pedig Csikszentmártonhoz kötve, amikor Csikszereda minden szempontból inkább megfelel a nyugdijak felvételére.

— **Veszett kutya garázdálkodása.** Csikszereda város területén egy veszett kutya junius 21-én több kutyát összemart és sulyosan összeharapta Imre József mindszenti születésü lovász legényt. A kutyát lelőtték és az állatorvosi hivatal megállapitotta a vesszettséget. Imrét azonnal a kolozsvári Pasteur intézetbe utalták védőoltásokra. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy a legszigorubb ebzárlat van elrendelve. Kiméletlenül lemérgesnek ezen idő alatt minden az uccán kóborló kutyát.

— **Egy uj tekepálya nyilt meg** e héten Csikszeredában, a közbirtokossági vendéglő udvarán, mely kivitel és czélszerüség tekintetében felette áll az eddig itt ismert tekepályáknak. Az agilis vendéglős költséget nem kimélve igyekezett azon, hogy a pálya felszerelése minden hozzátartozó igényt kielégithessen Bátran állithatjuk, hogy ezen sportot kedvelők kellemes szórakozást nyernek általa.

— **A „Corso" fodrászüzlet ezuton is értesiti a hölgyközönséget, hogy Péter Vilma női-fodrász a most érkezett vissza négy hetes tanulmányutjáról, magával hozva a legujabb divatujtásokat és a szakmának minden ujdonságát.**

— **Halálos szerencsétlenség.** Sándor István csikszentdomokosi születésü szolgalegényt, junius 22-én erdőlés közben a fa agyonütötte. A helyszinen szörnyet halt.

Zsögödfürdő megnyitása: 1933 junius 29. A kitünő gyógyhatásáról messze ismert Zsögödfürdőnket junius 29-én nyitja meg Kalfás József bérlő, ünnepélyes keretek között. Kalfás kiváló szervező keze, erre az alkalomra a közönségnek sokáig emlékezetes kellemes szórakozást igér. A rendbehozott Zsögödfürdő szivesen várja a fürdőközönségünket a megnyitására és az egész szezonban. Állandó, olcsó kocsijárat, amely indul az Ipartestülettől.

— **Szerencsétlenség.** Lázár Mihály 19 éves gyergyószentmiklósi mészárossegéd, munkaközben sulyos szerencsétlenséget szenvedett. Egy combot vett fel a vállára, miközben az abban felejtett két oly erővel nyomta a nagy teher a karjába, hogy azonnali operativ beavatkozás vált szükségessé.

— **Törvényszéki hir.** Szentes Gyula madéfalvi legény a tél folyamán fát szállitott a közbirtokossága erdejéből. Eközben összetalálkozott Boldizsár Ferenc erdőpásztorral. A bárca körül szóváltás keletkezett, amelynek hevében az erdőpásztor fegyverét használta. A törvényszék most tárgyalta az ügyet. Boldizsárt gondatlanságból okozott testi sértés miatt 1 hónapi fogházra és 500 lej pénzbüntetesre itélte.

— **Julius hó 15 én a zongorahangoló városunkba érkezik.** Kérjük a hangolásra szoruló zongorákat előjegyezni a Vákár-üzletben.

— **Tüzeset.** Junius hó 21-én délután kigyult Dr. Otetea Valér csikszeredai ügyvéd autó-szinje. A tüzet idejében észre vették s pillanatok alatt elfojtották anélkül, hogy bármilyen kár keletkezett volna.

— **A hirdetett szövőtanfolyamot a nyári munkálatok miatt későbbre halasztotta a rendezőség.**

Adófizető polgárokhoz!

A pénzügyminisztérium 65411 számu körrendelete alapján a következőket hozzuk az adófizető polgárok tudomására; az illetékes adóhivatalok minden néven nevezendő befizetésről szabályszerü adónyugtát kötelesek kiállitani. Végrehajtás esetén is a pénzügyigazgatóság végrehajtó közegei, kiknek szabályszerü meghatalmazásuk van az adószedésre, szintén szabályszerü nyugtát kell adjanak (chitanta).

Érdekében áll tehát az adózópolgároknak megvizsgálni azt, vajjon rajta van-e a hivatalos nyugtán az adófizető neve, részletezve a fizetett adó összege (földadó, házadó, stb.) alá van-e irva és bélyegzővel el van-e látva az illetékes adószedő által.

A pénzügyminiszterium mindazon rendes adófizető polgárainak, kik az esedékes negyedévi adójukat egészben kifizetik a negyedév második hónapjának (15-ig azaz: 1 április, — 1 julius 1933 be kell fizetni 15 májusig. 1 julius — 1 október 1933 be kell fizetni 15 augusztusig) és igy tovább). 5 százalék adócsökkentést ad az uj végrehajtási törvény alapján és pedig pld., kinek 1000 lei negyedévi adója van és befizeti a fenti határnapokig, ugy 1000 lej helyett csak 950 leit kell fizetnie, 50 leit pedig leirnak az adójából. Ellenben mindazok, kik nem fizetik negyedévi adójukat a negyedév utolsó napjáig, azoknak adója hivatalból 3 százalékkal lesz felemelve, mégpedig a következőképpen. Pld. 1000 lei első negyedévi adó nem fizetés esetén felemelődik 1030 leire. Ha ez esetben sem fizeti valaki az adóját ez a 3 százalékos emelés 10 százalékra lesz felemelve, hozzáadva még 2 százalék végrehajtási dijat, azaz 1000 lei helyet az adófizető félen végrehajtanak 1120 leit, már a második negyedév első hónapjának 15-én. Ha ebben az esetben sem fizet a fél a fennt emlitett napokon ugy, kitogják tüzni az árverést és ez esetben az adófizetők kötelesek még az árveréssel járó költségeket is hordozni.

A hagyatéki illetékek fizetése szintén 5 százalék kedvezmény alá esik, ha 45 nap alatt befizetik.

A pénzügyminiszterium ugyanazon számu rendelete, kötelességévé teszi mindazon bérlőknek (ház, föld, stb.), hogy mielőtt kifizetnék az esedékes házbért, vagy haszonbért, kérjék a tulajdonost, hogy igazolja nyugtával a befizetett esedékes adót a haszonbért képező föld, avagy ház után. Mindazoknál, akik nem fizették még ki adójukat, a bérlő levonhatja a haszonbérből az esedékes adót, melyet köteles hivatalos nyugta ellenében befizetni az illetékes adóhivatalnál és a nyugtát a tulajdonosnak átadni.

Az uj végrehajtási törvény értelmében lefoglalható az az adófizető összes készpénz, avagy természetbeni követelése is, még pedig:

1. A bérlőtől járó és esedékes haszonbér egészben, vagy részben, mely az illetékes adópénztárnál fizetendő be a haszonbérbeadó helyett, annak adótartozásába.

2. Amennyiben kiderül, hogy az adófizető a kincstár félrevezetése céljából oly szerződést csinál, mely nem felel meg a valóságnak. ebben az esetben egy felügyelőt nevez ki a pénzügyigazgató, kinek kötelessége a beinkasszált haszonbért befizetni az illetékes adóhivatalhoz.

Ezek azok a főbb kedvezmények és hátrányos következmények, melyek az adózókra háramlanak, éppen ezért felhivjuk a figyelmét az adózó közönségnek az adófizetés pontos teljesitésére.

Pénzügyigazgató.

SPORT.

A Csikszeredai Sportegyesület nagyszabásu sportünnepélyét junius 29-én tartja délután 3 órai kezdettel a gyakorlótéri pályán. A rendezőség gondoskodott a sportszerü szórakozás minden elképzelhető változatáról. Kérjük közönségünket és városunk sporttársadalmát támogassa ezt a kellemes szórakozást igéró sportdélutánt.

Junius 25-én Csikszeredában vendégmérkőzést játszik a sepsiszentgyörgyi football-csapat. A mérkőzés kezdete délután 4 óra.

Egy erdélyi főur följegyzései.

Rudnyánszky Sándor báró hagyatékából.

Lázár Domokos földbirtokos és Csanády Sándor járásbiró, ki szigorúságáról és mérges természetéről volt hires, jó barátságban voltak. Egy alkalommal Csanády szalmaözvegy volt és Lázár Domokos meg akarta hivni ebédre. Elküldte tehát kocsisát a járásbiróságra azzal az üzenettel, hogy szivesen látja ebédre.

A kocsis, aki civilruhába volt öltözve, el is ment, bekopogott a járásbiró szobájába s be is ment. Éppen egy tárgyalás folyt több résztvevővel. A kocsis odaállt Csanády elé.

— Nagyságos ur, kérem!...

A járásbiró ránézett:

— Hallgasson! Majd, ha magára kerül a sor!

A kocsis visszavonult s a tárgyalás folyt tovább. Soká tartott, a kocsis megint bement:

— Nagyságos ur...

Csanády dühbe jött:

— Mondtam már, hallgasson! Akkor feleljen, ha kérdezem, addig üljön le oda a padra s meg ne moccanjon, mert lecsukatom! Értette?!

A kocsis nagyot nézett, állat vont, de nem mert szólni, hát leült.

A tárgyalás elhuzódott soká, dél elmult s két óra lett, mire befejeste a tárgyalást. A felek elmentek, a padon ott ült a kocsis. Csanády hozzáfordult:

— No, ember! Most jöjjön s mondja mit akar! Ki, vagy mi ellen van panasza?

— Nincs nekem semmi panaszom, kérem...

— Nincs? Hát akkor mit akar? — szólt rá élesen Csanády.

— Csak azért jöttem volt, mert gazdám. Lázár Domokos ur kérette a nagyságos urat ma ebédre, de *ugy hiszem, most már késő. Eddig rég megebédeltek.*

*

B. B. gróf nagy vadász volt s minden évben részt vett a Retyezáton tartott napokig husódó medvevadászatokon. De kártyázni is nagyon szeretett, főképpen piquétirozni s igen magas alapon, ugyhogy ritkán kapott partnert vadásztársai közül. Volt Nagyváradon egy bankár és kereskedő, akivel gyakran kartyázott. Egy vadássidény előtt találkozott vele s elkezdte kapacitálni:

— Jöjjön el velem a Retyezátra vadászni. Meghivatom. Este aztán, meg ha rossz idő lesz és nem tudunk vadászni, piquetirozunk.

— Hogy mennek, méltóságos uram, még kitalálnának nézni maguk közül az urak...

— Dehogy nézik! Nekem azok mind régi, kedves barátaim, ha meghivatom, nagyon fognak örülni és meglátja, milyen szivesen látják majd...

— Lehet, köszönöm. De más baj is van. Soha életemben nem volt vadászfegyver a kezemben s katonakorom óta más sem... Hogy álljak most oda ujoncnak, ősziülő fejjel?

— Nem tesz semmit! Maj olyan helyre állitjuk, hol nem is lát medvét. No csak jöjjön el!

Addig beszél, mig a bankár belement.

Az első két napon nem történt semmi, olyan helyen állt, — biztonság kedvéért egy vadőr kiséretében — hogy nem is látott semmi vadat. Harmadik napon a vadászok állása a vadászlak közelében volt s a bankár állása egészen a ház közelében, igy igazán nem volt valószinű, hogy ott valami komoly vaddal találkozhassék. Az idő sem volt jó s az egész hajtás nem sok jóval biztatott.

Megkezdődött a hajtás. Alig telt el azonban negyedóra, a vadászok abból az irányból, hol a bankár állt, rövid időközben két lövést is hallottak. Aztán csend lett. Nem is esett az egész hajtás alatt több lövés, nem volt mire. Tekintettel arra, hogy oly közel volt a bankár állása a házhoz, egyedül volt, még a szokásos vadőrt sem adták melléje s a vadászok nem tudták elképzelni, ki és mire adhatta le a két lövést? Hajtás végeztével kiváncsian mentek arrafelé. Mikor odanéztek elhülve látták, hogy uj vadásztársuk minden tagjában rezketve ül egy fatörzsön.

— Mi történt? Ki lőtt? — kérdezték kiváncsian.

— Én voltam... — dadogta fogvacogva.

— Hol? Mire?

— Nem tudom. Itt! — s a szemben lévő ürü bokrokra mutatott.

— De mégis mire lőtt? Hogy történt?

— Nem tudom. Csak annyit tudok, hogy miután azt mondták az urak, itt aligha lesz valami, leültem erre a fatönkre s rágyujtottam egy szivarra. A puskát a térdemre fektettem. Egyszer megörren valami a bokorban. Odanéztem, valami nagy barnát vagy feketét, — mit tudom én? — láttam felemelkedni. Felkaptam a puskát, arrafelé tartottam. Bumm!! Ráltottem. A nagy valami eltünt. Alig ülök két percig, megint látom, hogy az a nagy valami felemelkedik. Most már megijedtem, de megint odalőttem. Megint eltünt. Azóta mind attól féltem, hogy megint felemelkedik, de hála Istennek, nem emelkedett fel. De most már itt vannak az urak s igy nincs semmi baj.

— Medve volt? — kérdezték.

— Lehet, nem tudom, de nagyon nagy volt.

— Menjünk oda, nézzük meg, valami nyoma csak lesz, ha olyan nagy volt, — inditványozta a társaság egyik tagja.

Odamentek. Hát egymás mellett két óriási barna medve feküdt a bokorban. Min a kettőt szíven találta az uj vadász.

* * *

Tusnádi Batogh Imre szolnokdobokamegyei földbirtokost megválasztották képviselőnek. Elsőizben ment föl a pártkörbe s ott azoknak, akiket nem ismert, már bemutatkozott:

— Beteg Imre vagyok.

Később odaért egy kissé süket urhoz s annak is bemutatkozott, de az nem jól értette:

— Tessék? Mi a neve?

— Betegh vagyok — mondta most már hangosabban.

— Ja, ugy? Végtelenül sajnálom. Mi a baja?

KÖZGAZDASÁG.

Baromfibetegségek.

A tyukfélékeket igen ragályos fertőző betegsége a tyukpestis. A tyukok között akárhányszor 80—90, sőt 100 százalékos veszteséget is okoz. A betegség ragályos első sorban a tyukokra, azután a pulykákra, fácánokra, rigókra, verebekre. Sulyos járvány esetén, az ujabb megfigyelések szerint, ritkán ludak és rucák is megkaphatják e betegséget. — Régebben a tudomány a vizi szárnyasok megbetegedését nem ismerte. Ujabban szórványosan libák és rucák megbetegedését és elhullását is megügyelték olyan vidékeken, ahol a járvány sulyos fertőzéssel uralkodott. Azt azonban, hogy a ragályanyag fertőző képessége fokozódott-e, vagy a vizi szárnyasok ellenállóképessége csökkent, a megfigyelések nem döntöttek el.

Galambokat, egereket, nyulakat, kutyákat még készakarva, mesterségesen sem lehet megbetegiteni a tyukpestis ragályanyagával.

A betegség természetes uton tovább terjed, ha a betegeket együtt hagyják az egészségesekkel, A betegség fellépése esetén az egészségeseket rögtön el kell különiteni a betegektől és pedig egészen tiszta, fertőzéstől mentes, teljesen külön álló, más, uj helyre kell helyezni az egészségeseket.

A betegeket legcélszerűbb leölni és az eldöglöttekkel együtt tollastól, mindenestől elégetni.

Akik a hullákat elássák, oly mélyen ássák el azokat, hogy az egerek, patkányok, kutyák hozzájuk ne férhessenek, ki ne kaparhassák, meg ne ehessék, mert ők nem betegednek meg ugyan a döglött tyukok megevésétől, de a ragályanyagot magukba szedve, széthordják, elterjesztik mindenfelé, amerre járnak. — A macskák is veszedelmes terjesztői a betegségnek, ha a döglött tyukokat ők fogyasztják el.

Terjed a betegség szennyes ivóviz, fertőzött élelem, eleség utján is. Verebek is behurcolhatják a ragályt fertőzött, idegen udvarokból, kertekből, mezőkről stb. Természetes fertőzés történhetik ugy is, hogy az emberek bejárnak a fertőzött udvarokba, ahol a tyukok már döglenek és igy a ragályanyagot labbelijükön, ruhájukon, öntudatlanul hazaviszik saját udvarukba, lakásukba.

Az egészséges állatok elkülönitése után a régi tartózkodási helyről a baromfi trágyát össze kell gyüjteni és el kell égetni. A tyukól falait, az ülőrudakat, az etető és itató edényeket 30—35 százalékos marószóda lugoldattal alaposan le kell mosni és pedig előbb az etető-itató edényeket, azután az ülőrudakat és egyéb berendezési tárgyakat s végül az ól falait elkezdvén fent a gerendán (plafon) folytatván az oldalfalakon, utoljára hagyván az ól padlóját. Ezután egy nehány napig az ólat nyitva bell hagyni kiszellőztetésre és hogy a napfény, a nap melege jól átjárhassa, átüthesse. — Később az egész ólat teljesen át kell mészelni a fenti sorrendben.

Ezt a fertőtlenitő eljárást végre kell hajtani, minden sulyosabb természetű, járványos állatbetegségek esetén.

A tyukpestis is gyors lefolyásu betegség, rendesen 3—4 nap alatt végez a beteggel. Enyhe fertőzés esetén 7—8 nap is eltelik, mig az állat elpusztul.

Tünetek: A betegség az állat étvágyának, élénkségének, mozgékonyságának csökkenésével kezdődik. Csakhamar aluszékonyság és teljes tompultság lép fel. A beteg hőmérséklete 43—44 C. fokra emelkedik. Most már a beteg félre huzódik, szárnyait leereszti, fejét lehorgasztja, tollazata borzolt, fénytelen, kuporogva, mozdulatlanul áll, gubbaszt vagy ül egy helyben. Könnyen megfogható s ha járásra késztetjük tántorogva, nehezen mozdul, később már lépni is alig képes. A taraj és áll lebenyeg sötét, csaknem fekete vörös szinűek lesznek, hasonló sötétben elszederjesedik a szemek körül is. A szemhéjak csukottak s a könny bőségesen potyog, hull. Az orrnyi ásokból szürke szinű nyalós nyál szivárog, hasonló nyálka a torokban is található. A beteg időnként a fejét megrázza és ilyenkor különös, tikkanó hangot hallatva nyálat prüszköl ki az orrából és a torkából is. Jellemző, hogy sem az orrfolyás, sem a hasmenés nem kellemetlen büzös.

Elhullás előtt a hőmérséklet hirtelen mélyen alásüllyed.

A tyukpestis gyógyitása teljesen eredménytelen. Ezért kell az elkülönitést lelkiismeretesen keresztül vinni, a tisztogatást, fertőtlenitést alaposan elvégezni és a hullákat elégetni.

Baka, jár. főállatorvos.

Zsögöd-fürdő megnyitása
junius hó 29-én
Péter és Pál napján lesz
cigányzenével.
Állandóan olcsó kocsijárat az ipartestülettől.
Szives pártfogást kér:
Kalfás József, fürdőbérlő.

„CORSO" női és férfi fodrászüzlet
Csikszereda, Bratianu-ucca 48.
Hölgyek figyelmébe!
Tisztelettel értesitem Csikszereda város és vidéki hölgyközönséget, hogy Péter Vilma hölgyfodrásznő a 4 hetes hölgyfodrászati kursusról visszaérkezett üzletembe és a m. t. hölgyközönség rendelkezésére áll. Szolid kiszolgálás, a legmérsékeltebb árak mellett.
Szives pártfogást kér,
Bartha Géza
a „Corso" fodrászüzlet tulajdonosa.

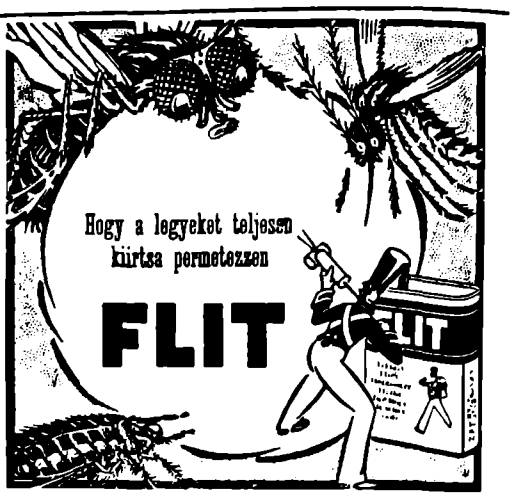

KÜKÜLLŐMENTI BOR
literenkinti ára házhoz
a legolcsóbb 12 Lej
5—
A „ZÖLDFÁNÁL" CSIKSZEREDÁBAN.

Fürdőző vendégeknek
figyelmébe ajánljuk a Csikszereda központjától alig másfél kilóméterre lévő
Hellwig-fürdőt
melynek széndioxidban gazdag alkalikus vassas ásványvize állandóan 21°C hőmérsékletü és mint üditő fürdő a legalkalmasabb. — A fürdő feletti árnyas sétány ózondus levegőjével kellemes tartózkodási hely.
1—3

Különös figyelmet érdemel a tisztán kezelt
Katalin gyógyforrás,
melynek vize Dr. Hankó Vilmos chemiai tanár megállapitása szerint ivókurára kiválóan alkalmas. — Gyomorbajok és székszorulásnál, vese, hólyag, hugyló ellen és női ivarszervek bántalmainál.

Elsőrendü francia, román és magyar konyha és figyelmes kiszolgálás.

A legmérsékeltebb árak ugy a fürdőnél, mint az élelmiszereknél.

Állandó omnibusz-járat,
Csikszeredából, a Picadillytől.
Vitel-dij személyenkint 8 lej.

Olcsó buterezett szobákról gondoskodik a fürdőkezelőség.

Madéfalván (Siculeni) az állomás közelebe, egy jomenetelü mészárszék felszereléssel együtt, haláleset miatt, azonnal kiadó. Ertekezni lehet ugyanott özv. Meskó Lukácsnénál. 1—2

Háló, ebédlő és iroda berendezések
a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig
mélyen leszállitott árakkal
beszerezhetők:
Nagy G. József asztalosnál, Zsögöd.
Megfelelő biztositék mellett részletfizetésre is.
18—

Hirdetmény.

Armaseni (Csikmenaság) község vadásterülete 1933 évi julius hó 14-én délután 3 órakor, a községházánál nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni, 5 évre. — Kikiáltási ár 1500 lei.

Feltételek a községházánál megtekinthetők.

Tompos Petru primar. A. Nádasdy notar.

Nyomatott Vitár A. könyvnyomdájában, Csikszeredában.